РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

15 октомври 2009 година *

По дело C-263/08

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Högsta domstolen (Швеция) с акт от 29 май 2008 г., постъпил в Съда на 19 юни 2008 г., в рамките на производство по дело

Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening

срещу

Stockholms kommun genom dess marknämnd,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н J.-C. Bonichot (докладчик), председател на четвърти състав, изпълняващ функцията на председател на втори състав, г-жа C. Toader, г-н C. W. A. Timmermans, г-н K. Schiemann и г-н L. Bay Larsen, съдии,

* Език на производството: шведски.

генерален адвокат: г-жа E. Sharpston,
секретар: г-жа C. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 7 май 2009 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening, от г-н P Schönning и г-жа G. Högberg Björck, jur kand,

— за шведското правителство, от г-жа A. Falk, г-жа K. Petkovska, г-жа C. Meyer-Seitz и г-жа S. Johannesson, в качеството на представители,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н J.-B. Laignelot и г-жа P. Dejmek, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 2 юли 2009 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуване на разпоредбите на Директива 85/337/ЕИО на Съвета от 27 юни 1985 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 175, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 174), изменена с Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 година (ОВ L 156, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 10, стр. 8, наричана по-нататък „Директива 85/337“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening (сдружение за опазване на околната среда на Djurgården-Lilla Värtan, наричано по-нататък „Miljöskyddsförening“) и Stockholms kommun genom dess marknämnd (Община Стокхолм, наричана по-нататък „Stockholms kommun“).

Правна уредба

Общностно право

Директива 2003/35

3 Член 1 от Директива 2003/35 гласи:

„Целта на настоящата директива е да допринесе за изпълнението на задълженията, произтичащи от Конвенцията от [О]рхус [за достъп до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдието по екологични въпроси, одобрена от името на Европейската общност с Решение 2005/370/ЕО на Съвета от 17 февруари 2005 година (ОВ L 124, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 14, стр. 201)], по-специално чрез:

а) предвиждане на участие на обществеността при изготвянето на определени планове и програми, отнасящи се до околната среда;

б) подобряване на участието на обществеността и предвиждане на разпоредби за достъпа до правосъдие в рамките на Директиви 85/337/ЕИО и 96/61/ЕО на Съвета.“

Директива 85/337

4 Член 1, параграф 2 от Директива 85/337 предвижда:

„За целите на настоящата директива:

[…]

„общественост“ означава едно или повече физически или юридически лица и, в съответствие с националното законодателство или практика, техните сдружения, организации или групи;

„заинтересованата общественост“ означава обществеността, която е засегната или може да бъде засегната, или [има интерес] от процедурите за вземане на решения в областта на околна среда, посочени в член 2, параграф 2; за целите на това определение неправителствените организации, които подкрепят опазването на околната среда и отговарят на всички изисквания съгласно националното право, се счита, че имат интерес.“

5 Съгласно член 2 от Директива 85/337:

„1. Държавите членки приемат всички необходими мерки, за да гарантират, че преди да бъдат одобрени, проектите, които биха могли да окажат [значително] въздействие върху околната среда, inter alia поради своя характер, мащаби или местоположение, са предмет на изискването за получаване на [разрешение за осъществяване] и на оценка относно тяхното въздействие. Тези проекти са дефинирани в [член] 4.

2. Оценката на въздействието върху околната среда може да се обедини с други съществуващи процедури за издаване на [разрешение за осъществяване на] проекти в държавите членки или, ако няма такива, може да се обедини с други създадени процедури или с процедури, които следва да бъдат създадени в съответствие с целите на настоящата директива.

[…]

3. Без да се засяга член 7, държавите членки могат в изключителни случаи [да не прилагат] разпоредбите, предвидени в настоящата директива, по отношение на конкретен проект [или на част от него].

В тези случаи държавите членки:

а) […] прецен[яват] дали друга форма на оценяване би била подходяща;

б) […] предостав[ят] на заинтересованата общественост информацията, получена чрез други форми на оценяване, [посочени] в буква а), информацията, отнасяща се до решението за освобождаване и до причините за предоставянето на това освобождаване.

[…]“

6 Член 4 от Директива 85/337 гласи:

„1. При спазването на член 2, параграф 3 проектите, изброени в приложение I, се изпълняват, при условие че е направена оценка в съответствие с членове 5—10.

2. При спазването на член 2, параграф 3 държавите членки вземат решение за проектите, изброени в приложение II, чрез:

а) разглеждане на всеки отделен случай,

или

б) прагове или критерии, определени от държавата членка относно това дали проектът да бъде предмет на оценка съгласно разпоредбите на членове 5—10.

Държавите членки могат да решат да прилагат и двете процедури, посочени в букви а) и б).

3. Когато се извършва оценка на всеки отделен случай или се въвеждат прагове или критерии за целите на параграф 2, се вземат под внимание съответните критерии за подбор, посочени в приложение III.

4. Държавите членки правят необходимото, за да се уверят, че [решенията] на компетентните органи съгласно параграф 2 [са] достояние на обществото.“

7 В точка 11 от приложение I към Директива 85/337 са посочени „[с]хеми за [каптиране] на подземни води или за изкуствен оборот на подземни води с годишен обем на [каптираната] вода или оборотна вода 10 милиона кубични метра или повече“.

8 В буква л) от озаглавената „Инфраструктурни проекти“ точка 10 от приложение II към споменатата директива са посочени „[с]хеми за [каптиране] на подземни води и изкуствен оборот на подземни води, невключени в приложение I“.

9 Член 6 от Директива 85/337 гласи:

„[…]

2. Обществеността се информира, чрез публично оповестяване или други подходящи средства като електронните медии, където има такива, по следните въпроси на ранен етап от процедурите по вземане на решения по околна среда, посочени в член 2, параграф 2, и най-късно веднага след като информацията може разумно [да] се предостави, за:

а) молбата [за разрешение за осъществяване];

б) факта, че проектът подлежи на процедура за оценка на въздействието върху околната среда и, когато е целесъобразно, факта, че се прилага член 7;

в) [координатите на] компетентните органи, отговорни за вземането на решението; [на] тези, от които може да бъде получена съответната информация; [на] тези, на които могат да бъдат предоставяни коментари и[ли] въпроси, [както] и подробности за графика за предаване на коментари и[ли] въпроси;

г) същността на възможни решения или проекторешение, ако има такова;

д) указване на наличността на информацията, събрана съгласно член 5;

е) указване на времето и местата, където ще бъде предоставена съответната информация на обществеността, както и средствата, чрез които това ще бъде направено;

ж) точните условия за участие на обществеността съгласно точка 5 от настоящия член.

3. Държавите членки гарантират, че в разумни срокове се предоставя на разположение на заинтересованата общественост:

а) всяка информация, събрана съгласно член 5;

б) в съответствие с националното законодателство, основните доклади и становища, [предоставени на] компетентния орган или компетентните органи в момента, когато заинтересованата общественост е била информирана в съответствие с параграф 2 от настоящия член;

в) в съответствие с разпоредбите на Директива 2003/4/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно обществения достъп до информация за околната среда [(ОВ L 41, стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 9, стр. 200)], информация, различна от тази, посочена в параграф 2 от настоящия член, която е от значение за решението в съответствие с член 8, и която става достояние [едва] след като заинтересованата общественост е била информирана в съответствие с точка 2 от настоящия член.

4. На заинтересованата общественост се предоставят навременни и ефективни възможности да участва в [процеса на] вземане на решения [в областта на] околната среда, посочен[…] в член 2, параграф 2, и за тази цел има право да изразява мнения и коментари, когато всички възможности са допустими, пред компетентния орган или органи преди да бъде взето решението по молбата [за разрешение за осъществяване].

5. Точните условия за информирането на обществеността (например чрез [поставяне на афиши в определен район] или публикуване в местни вестници) и за консултиране на заинтересованата общественост (например писмено или чрез обществено допитване) се определят от държавите членки.

6. Предоставят се разумни срокове за различните фази, които позволяват достатъчно време за информиране на обществеността, и за да може заинтересованата общественост да се подготви и да участва ефективно при вземането на решения по околната среда, предмет на разпоредбите на настоящия член."

10 Член 10а от Директива 85/337 гласи:

„Държавите членки гарантират, че в съответствие със съответната национална правна система членовете на заинтересованата общественост:

а) които имат достатъчно интерес, [или];

б) които [твърдят, че е накърнено право], когато административно-процесуалното право на държавата членка изисква това като предварително условие,

имат [възможност да обжалват] пред съд или друг независим и безпристрастен орган, установен по закон, [на основание] материалната или процесуалната законосъобразност на решения, действия или бездействия, които са предмет на разпоредбите на настоящата директива за участие на обществеността.

Държавите членки [...] определят на какъв етап могат да се оспорват решения, действия или бездействия.

Какво представлява достатъчен интерес и накърняване на право се определя от държавите членки в съответствие с целта да се даде широк достъп до правосъдие на заинтересованата общественост. За тази цел интересите на всяка неправителствена организация, отговаряща на посочените в член 1, параграф 2 изисквания, се считат за достатъчни за целите на буква а) от настоящия член. Такива организации също се счита, че имат права, които могат да бъдат накърнени за целите на буква б) от настоящия член.

Разпоредбите на настоящия член не изключват възможността [за обжалване] пред административен орган и няма да повлияят на изискването за изчерпване на [способите за обжалване по административен ред] преди преминаването към [обжалване по съдебен ред], ако съществува такова изискване съгласно националното право.

Всяка подобна процедура следва да бъде честна, справедлива, своевременна и да не бъде възпрепятстващо скъпа.

За да се увеличи ефекта от разпоредбите на настоящия член, държавите членки гарантират, че на обществеността е предоставена практическата информация относно достъпа до административни и съдебни процедури за [обжалване].“

Национално право

11 Отвеждането на подземни води и привнасянето на вода, за да се увеличи нивото на тези подземни води, както и изграждането на инсталации за тази цел, представляват дейности, за които по силата на глава 11, членове 2 и 9 от Кодекса

за околната среда се изисква разрешение за осъществяване. На основание глава 11, член 9, буква b) от същия кодекс в първоинстанционното производство молбите за разрешение за осъществяване в тази специфична област се разглеждат от съставите по свързани с околната среда дела. Решенията на съставите по свързани с околната среда дела могат да бъдат обжалвани пред повисшия състав по свързани с околната среда дела, чиито решения на свой ред могат да бъдат обжалвани пред Högsta domstolen (Върховен съд) на основание глава 23, членове 1 и 9 от споменатия кодекс.

12 Разпоредбите, свързани с оценката на въздействието върху околната среда, се съдържат в глава 6 от Кодекса за околната среда. Те предвиждат по-специално, че желаещите да извършват дейност, за която се изисква разрешение за осъществяване, трябва да я съгласуват с länsstyrelsen (префектура), контролен орган, и с частноправните субекти, които могат да бъдат специално заинтересовани. В този случай посоченият орган следва да се произнесе по въпроса дали проектираната дейност може да окаже значително въздействие върху околната среда. Ако той реши, че случаят е такъв, съгласувателната процедура трябва да обхване и други държавни органи, както и общините, обществеността и организациите, които могат да бъдат заинтересовани.

13 Правото на обжалване е уредено в глава 16, членове 12 и 13 от Кодекса за околната среда. Правото на обжалване на страните по съдебно производство, както и на някои организации и органи, се разглежда в член 12 и сл. от посочената глава 16. В споменатия член 13 се посочва, че при някои определени от него условия сдруженията с нестопанска цел могат да обжалват съдебните и други решения, свързани с разрешенията, одобренията или позволенията, които са приети по силата на Кодекса за околната среда.

14 В същия член 13 се изисква асоциациите да отговарят на три условия, а именно: по силата на устава си да имат за цел опазването на природата или на околната среда, да са упражнявали дейността си най-малко три години в Швеция и да наброяват най-малко 2000 членове.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

15 Stockholms kommun сключва договор с предприятие за производство на електроенергия, свързан със строителството на тунел с дължина приблизително от 1 km в скалата между зоните Hjorthagen и Fisksjööäng, разположени в северната част на Djurgården, с оглед на полагането в него на електропроводни линии, които да заместят въздушните линии с високо напрежение.

16 Реализацията на проекта е изисквала, от една страна, да се осигури отвеждането на подземните води, просмукващи се в тунела, в който следва да се разположат електропроводните линии, както и в тунела за достъп до същия, и от друга страна, изграждането върху някои дъна в разглежданата зона на съоръжения, предназначени за отвеждане на водите и за инжектирането им в почвата или в скалата, за да се компенсира евентуално намаляване на нивото на подземните води.

17 С решение от 27 май 2004 г., произнасяйки се след проучване на основание на член 6 от Кодекса за околната среда, länsstyrelsen i Stockholms län (префектура на департамента Стокхолм) приема въз основа на извършената оценка на въздействието на проекта върху околната среда, че разглежданата дейност може да има значително въздействие върху околната среда, и в частност по отношение на подземните води.

18 С решение от 13 декември 2006 г. miljödomstolen vid Stockholms tingsrättla (състав по свързани с околната среда дела в районния съд на Стокхолм) дава по силата на глава 11 от Кодекса за околната среда разрешение на Stockholms kommun за осъществяване на разглежданите работи.

19 Miljöskyddsförening обжалва това решение пред Miljööverdomstolen du Svea Hovrätt (по-висш състав по свързани с околната среда дела в апелативния съд в Svealand), но жалбата е обявена за недопустима, с мотива че Miljöskyddsförening

не отговаря на посоченото в глава 16, член 13 от Кодекса за околната среда условие да наброява най-малко 2000 членове, за да може да обжалва посочените в Кодекса за околната среда съдебни и други решения.

20 Miljöskyddsförening подава жалба срещу това решение за недопустимост пред Högsta domstolen.

21 Пред Högsta domstolen се поставя въпросът дали Директива 85/337 се отнася до спорния проект в качеството му на проект, визиран в точка 10, буква л) от приложение II към нея, като тази точка съгласно текста на шведски език на посочената директива изглежда се ограничава до каптирането на подземни води с оглед на последващото им използване. Освен това се поставя и въпросът какъв е предвиденият от Конвенцията от Орхус точен обхват на правото на обжалване пред съд и дали от тази гледна точка поставените от шведския закон условия не са твърде ограничителни.

22 При тези условия Högsta domstolen решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли точка 10 от приложение II към Директива 85/337 да се тълкува в смисъл, че тази точка се отнася до проект за отвеждането на просмукващите се води в тунел, в който са прекарани електропроводни линии, и за инжектирането (привнасяне) на вода в почвата или скалите, за да се компенсира евентуално спадане на нивото на подземните води, както и за изграждането и поддръжката на инсталации за отвеждане и за привнасяне на вода?

2) Ако първият въпрос изисква утвърдителен отговор, разпоредбата на член 10а от Директива 85/337 — съгласно която при определени условия членовете на заинтересованата общественост трябва да имат възможност да обжалват пред съд или друг независим и безпристрастен орган, установен по закон, за да оспорват материалната или процесуална законосъобразност на дадено

решение — предполага ли също, че членовете на заинтересованата общественост имат право да обжалват решение, с което определен съд се е произнесъл по молба за разрешение за осъществяване, въпреки че са имали възможност да участват в разглеждането на молбата пред посочения съд и да изразят по този повод своето мнение?

3) Ако първият и вторият въпрос изискват утвърдителен отговор, трябва ли член 1, параграф 2, член 6, параграф 4 и член 10a от Директива 85/337 да се тълкуват в смисъл, че държавите членки могат да приемат разпоредби, свързани със заинтересованата общественост, визирана в член 6, параграф 4, от една страна, и в член 10a, от друга страна, по силата на които малки местни сдружения за опазване на околната среда имат правото да участват в процеса на вземане на решения, визиран в член 6, параграф 4, по отношение на проекти, които могат да имат значително въздействие върху околната среда в зоните, в които тези сдружения осъществяват дейността си, но не разполагат с правото на обжалване, визирано в член 10a?“

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

23 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали проект от вида на разглеждания по главното производство трябва да се разглежда като попадащ в понятието „схеми за [каптиране] на подземни води и изкуствен оборот на подземни води, невключени в приложение I“ от Директива 85/337, посочено в точка 10, буква л) от приложение II към споменатата директива.

24 Според запитващата юрисдикция текстът на точка 10, буква л) от споменатото приложение II на шведски език би могъл да визира изключително проектите за каптиране на подземни води с оглед на последващото им използване.

25 От постоянната съдебна практика следва, че необходимостта от единно прилагане и следователно от единно тълкуване на разпоредбите на общностното право изключва възможността в случай на съмнение текстът на дадена разпоредба да се разглежда отделно на един от езиците му, а напротив, изисква да се тълкува и прилага в светлината на текстовете на останалите официални езици (Решения от 9 март 2006 г. по дело Zuid-Hollandse Milieufederatie и по дело Natuur en Milieu, C-174/05, Recueil, стр. I-2443, точка 20, както и Решение от 29 януари 2009 г. по дело Consiglio Nazionale degli Ingegneri, C-311/06, Сборник, стр. I-415, точка 53).

26 Освен това необходимостта от такова тълкуване налага при различие между текстовете на тези езици въпросната разпоредба да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, от която тя е елемент (вж. в този смисъл Решение от 7 декември 1995 г. по дело Rockfon, C-449/93, Recueil, стр. I-4291, точка 28).

27 Що се отнася до точка 10, буква л) от приложение II към Директива 85/337, от прегледа на текстовете ѝ на различните езици, и в частност на немски, английски, испански, фински, френски, италиански, нидерландски, полски и португалски език, е видно, че тази разпоредба визира схемите за каптиране и изкуствен оборот на подземни води, невключени в приложение I от споменатата директива, независимо от целта, с оглед на която тези дейности трябва да се извършат, и по-специално от последващото използване на така добитата или реинжектирана в почвата вода.

28 Освен това точка 11 от приложение I към същата директива не посочва такива критерии по отношение на схемите за каптиране или за изкуствен оборот на подземни води, чийто капацитет достига или надвишава годишен обем от 10 милиона кубически метра вода за каптиране или оборот.

29 Накрая, от постоянната съдебна практика следва, че приложното поле на Директива 85/337 е обширно, а целта ѝ е много широка (вж. Решение от 28 февруари 2008 г. по дело Abraham и др., C-2/07, Сборник, стр. I-1197, точка 32, както и цитираната съдебна практика).

30 Следователно разпоредбите на точка 10, буква л) от приложение II към Директива 85/337 трябва да се тълкуват в смисъл, че визират всички схеми за каптиране и изкуствен оборот на подземни води, невключени в приложение I към споменатата директива, независимо от тяхната цел, което предполага, че визират също и схемите, които не включват последващото използване на споменатите води.

31 Предвид гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че проект, какъвто е разглежданият в главното производство, за отвеждането на просмукващите се води в тунел, в който са прекарани електропроводни линии, и за инжектирането на вода в почвата или скалите, за да се компенсира евентуално спадане на нивото на подземните води, както и за изграждането и поддръжката на инсталации за отвеждане и за привнасяне на вода, попада в приложното поле на точка 10, буква л) от приложение II към Директива 85/337, независимо от крайното предназначение на подземните води, и в частност независимо от това дали те са обект на последващо използване.

По втория въпрос

32 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 10a от Директива 85/337 предполага възможност за членовете на заинтересованата общественост да обжалват решението, с което инстанция, принадлежаща към съдебната система на дадена държава членка, се е произнесла по молба за разрешение за осъществяване на проект, дори те да са имали възможност да участват в разглеждането на споменатата молба, включвайки се в производството пред тази инстанция, и да изложат по този повод позицията си.

33 Директива 85/337 — като се имат предвид измененията, направени с Директива 2003/35, чиято цел е прилагането на Конвенцията от Орхус — предвижда в член 10a в полза на членовете на заинтересованата общественост, отговарящи на определени условия, възможността да обжалват пред съд или друг независим орган на основание на материалната или процесуалната законосъобразност на решения, действия или бездействия, които попадат в приложното ѝ поле.

34 Така според самия текст на тази разпоредба трябва да имат възможност да обжалват лицата от заинтересованата общественост, които или имат достатъчно интерес, или — ако така изисква националното законодателство — твърдят, че едно от дейностите, визирани в Директива 85/337, накърнява техни права.

35 От самия текст следва и че на поставените в член 1, параграф 2 от Директива 85/337 във връзка с член 10а от същата критерии за заинтересована общественост, имаща възможност да обжалва, отговаря всяка неправителствена организация, която подкрепя опазването на околната среда и отговаря на евентуалните изисквания съгласно вътрешното право.

36 Освен това член 6, параграф 4 от Директива 85/337 гарантира в частност на заинтересованата общественост ефективно участие в процеса на вземане на решения в областта на околната среда по отношение на проектите, които могат да имат значително въздействие върху околната среда.

37 Фактът, че разрешение за осъществяване на проект за полагане на електропроводни линии и за каптиране на подземни води, каквото е разглежданото в делото по главното производство, представляващо решение по смисъла на член 10а от Директива 85/337, е издадено от юрисдикция, която в този контекст упражнява правомощия от административно естество, не може да представлява пречка за упражняването на правото на обжалване на посоченото решение от сдружение, което отговаря на условията, напомнени в точка 35 от настоящото съдебно решение, и съгласно определените от националното право условия и ред.

38 Всъщност, от една страна, ползването на правото на обжалване по смисъла на член 10а от Директива 85/337 не зависи от това дали приелият оспореното решение или акт орган е административен или съдебен. От друга страна, участието в процеса по вземане на решения в областта на околната среда при условията, предвидени в член 2, параграф 2 и член 6, параграф 4 от Директива 85/337, се различава от правото на обжалване пред съд и има различна от него цел — последното може евентуално да се упражни срещу решението, прието вследствие на този процес. Следователно това участие не влияе върху условията за упражняване на правото на обжалване.

39 Поради това на втория въпрос следва да се отговори, че членовете на заинтересованата общественост по смисъла на член 1, параграф 2 и на член 10а от Директива 85/337 трябва да имат възможност да обжалват решението, с което инстанция, принадлежаща към съдебната система на дадена държава членка, се е произнесла по молба за разрешение за осъществяване на проект, независимо от ролята, която същите са могли да играят при разглеждането на споменатата молба, участвайки в производството пред споменатата инстанция и излагайки по този повод позицията си.

По третия въпрос

40 С третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали в рамките на прилагането на член 6, параграф 4 и на член 10а от Директива 85/337 държавите членки могат да предвидят, че малките местни сдружения за опазване на околната среда участват в процеса на вземане на решения, визиран в член 2, параграф 2 от тази директива, без обаче да се ползват от правото да обжалват решението, прието в края на този процес.

41 От акта за преюдициално запитване и от представената на Съда преписка по делото, както и от проведените по време на съдебното заседание устни състезания е видно, че този въпрос е мотивиран по-специално от наличието в релевантното национално законодателство на норма, съгласно която само сдружение, което има най-малко 2000 членове, може да обжалва решение, прието в областта на околната среда.

42 От Директива 85/337 е видно, че същата различава, от една страна, обществеността, заинтересована от някоя от дейностите, които попадат в приложното ѝ поле като цяло, и от друга страна, в рамките на тази заинтересована общественост — подкатегория от физически или юридически лица, на които предвид особеното им положение спрямо разглежданата дейност трябва по силата на член 10а от нея да се признае правото да оспорват решението, което разрешава дейността.

43 Споменатата директива предоставя на националното законодателство определянето на условията, на които може да се подчини допустимостта на жалбата. Те могат да бъдат наличието на „достатъчно интерес“ или „[накърнено право]“, в зависимост от това на кое от тези две понятия обичайно се позовава националното законодателство.

44 Що се отнася до неправителствените организации, които подкрепят опазването на околната среда, член 1, параграф 2 от Директива 85/337, във връзка с член 10а от същата, изисква онези измежду тях, които „отговарят на всички изисквания съгласно националното право“, да се считат, в зависимост от случая, за имащи „достатъчно интерес“ или за титуляри на едно от правата, които могат да бъдат накърнени от дейност, която попада в приложното поле на тази директива.

45 Макар да е вярно, че последният член, чрез препращането, което прави към член 1, параграф 2 от споменатата директива, оставя на националните законодатели грижата да определят условията, които могат да бъдат изисквани, за да може неправителствена организация, която подкрепя опазването на околната среда като асоциация, да има право на обжалване при напомнените по-горе условия, така установените национални норми трябва, от една страна, да гарантират „широк достъп до правосъдие“, и от друга страна, да придават на разпоредбите на Директива 85/337, свързани с правото на обжалване пред съд, тяхното полезно действие. Следователно тези национални норми не трябва да създават риск от изпразване от всякакъв смисъл на общностните разпоредби, съгласно които онези, които имат достатъчно интерес от оспорване на даден проект, и онези, чиито права същият накърнява, сред които са сдруженията за опазване на околната среда, трябва да имат възможност да обжалват пред компетентните юрисдикции.

46 От тази гледна точка национален закон може да изисква такова сдружение, което възнамерява да оспорва по съдебен ред проект, попадащ в обхвата на Директива 85/337, да има предмет на дейност, свързан с опазването на природата и на околната среда.

47 Освен това не би могло да се изключи възможността условието, съгласно което сдруженията за опазване на околната среда трябва да имат минимален брой членове, да се окаже уместно с оглед на уверяване в реалното му съществуване

и дейност. Изискваният брой членове обаче не може да се определя от националния закон на ниво, което да е в противоречие с целите на Директива 85/337, и по-специално с целта за лесно предоставяне на възможност за съдебен контрол върху дейностите, за които същата се отнася.

48 В това отношение трябва да се констатира, че макар Директива 85/337 да предвижда, че членовете на заинтересованата общественост, които имат достатъчно интерес да оспорват дадена дейност или чиито права могат да бъдат засегнати от дадена дейност, трябва да имат възможност да обжалват решението, което я разрешава, то тази директива по никакъв начин не позволява да се ограничават възможностите за обжалване, с мотива че заинтересованите лица вече са могли да изложат гледната си точка по време на етапа на участие в процеса на вземане на решения, уреден в член 6, параграф 4 от нея.

49 В този смисъл изтъкнато от Кралство Швеция обстоятелство, че националните правни норми предоставят много широка възможност за участие във всеки следващ етап от процедурата за изготвяне на решението, свързано с дадена дейност, по никакъв начин не може да обоснове предоставянето само при ограничителни условия на правото на обжалване пред съд на приетото в края на тази процедура решение.

50 Освен това Директива 85/337 не се отнася изключително до дейностите от регионален или национален мащаб, но също и до по-ограничени по мащаб дейности, с които местни сдружения са по-пригодни да се занимават. Както обаче посочва генералният адвокат в точка 78 от заключението си, разглежданата норма от шведското законодателство е в състояние по същество да лиши местните сдружения от всяка възможност да обжалват пред съд.

51 Шведското правителство, което признава, че към настоящия момент само две сдружения имат не по-малко от 2000 членове и така отговарят на условието, поставено в глава 16, член 13 от Кодекса за околната среда, наистина изтъква, че местни сдружения биха могли да се обърнат към някое от тези две сдружения и да поискат от тях да упражнят правото си на обжалване. Тази единствена възможност обаче не може да отговори на изискванията на Директива 85/337, тъй като, от една страна, тези оправомощени сдружения може да нямат същия

интерес да се занимават с дейност от ограничен мащаб, и от друга страна, има опасност към тях да бъдат отправени многобройни искания в този смисъл, сред които те по необходимост ще трябва да правят избор съгласно критерии, които излизат извън всякакъв контрол. Накрая, с оглед на самото си естество такава система би довела до филтриране на жалбите в областта на околната среда, а това е в пряко противоречие с духа на споменатата директива, която, както се напомня в точка 33 от настоящото съдебно решение, има за цел да осигури прилагането на Конвенцията от Орхус.

52 Поради това на третия въпрос следва да се отговори, че член 10а от Директива 85/337 не допуска разпоредба от национално законодателство, която предоставя правото на обжалване на решение, свързано с дейност, попадаща в приложното поле на тази директива, само на сдруженията за опазване на околната среда, които наброяват най-малко 2000 членове.

По съдебните разноски

53 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

1) **Проект, какъвто е разглежданият в главното производство, за отвеждане на просмукващите се води в тунел, в който са прекарани електропроводни линии, и за инжектирането на вода в почвата или скалите, за да се компенсира евентуално спадане на нивото на подземните води, както и за изграждането и поддръжката на инсталации за отвеждане и за привнасяне на вода, попада в приложното поле на точка 10, буква л) от приложение II към Директива 85/337/ЕИО на Съвета от 27 юни 1985 година относно оценката на въздействието на някои публични**

и частни проекти върху околната среда, изменена с Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 година, независимо от крайното предназначение на подземните води, и в частност независимо от това дали те са обект на последващо използване.

2) Членовете на заинтересованата общественост по смисъла на член 1, параграф 2 и на член 10а от Директива 85/337, изменена с Директива 2003/35, трябва да имат възможност да обжалват решението, с което инстанция, принадлежаща към съдебната система на дадена държава членка, се е произнесла по молба за разрешение за осъществяване на проект, независимо от ролята, която същите са могли да играят при разглеждането на споменатата молба, участвайки в производството пред споменатата инстанция и излагайки по този повод позицията си.

3) Член 10а от Директива 85/337, изменена с Директива 2003/35, не допуска разпоредба от национално законодателство, която предоставя правото на обжалване на решение, свързано с дейност, попадаща в приложното поле на тази директива, изменена, само на сдруженията за опазване на околната среда, които наброяват най-малко 2000 членове.

Подписи